

Jaarverslag 2023

Veerkrachtig en Actief Betrokken

Samen
Werkt.

Inhoud

Voorwoord van de voorzitter	4
Voorwoord van de directeur	5
Lobby en beleidsontwikkeling	6
Lobby richting de Regering en de Tweede Kamer	6
Belang maatschappelijk middenveld	6
Coherent beleid	6
Lobbynetwerk & Politieke monitoring	7
Europa	7
Leren en innoveren	8
Strategische partnerschappen	8
Data & Digitalisering	8
Nieuwe vormen van samenwerken	9
Klimaatrechtvaardigheid	9
Inclusie	10
Leiderschap	10
Festival	10
Communicatie en beeldvorming	11
Het vergroten van de betrokkenheid voor internationale samenwerking	11
Samen leren over inclusieve communicatie	11
Versterken van ledencommunicatie en onze verbindende rol	12
Kwaliteit en Organisatie	12
Integriteit	12
Kwaliteit	12
Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	13
Shared Services	13
Vereniging	14
Governance	14
Risicobeheer	19
Klachtencommissie	19
Organogram	19
Bedrijfsvoering	19
Ledenlijst 2023	20
Begroting 2024	21

Financieel Jaarverslag 2023	22
Jaarrekening	23
Balans per 31 december 2023	23
Staat van Baten en Lasten	24
Toelichting op de balans	25
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	30
Toelichting op de staat van baten en lasten	30
Overige gegevens	33
Gebeurtenissen na balansdatum	33
Vastgesteld door het Bestuur van de Vereniging Partos	34

Voorwoord van de voorzitter

De eerste stappen gericht op de toekomstverkenning van Partos zijn in dit verslagjaar gezet. Dat is noodzakelijk om ons te concentreren op het belang van internationale samenwerking. Een belang dat met enige regelmaat wordt onderstreept door het toenemende aantal conflicten en oorlogen dat in intensiteit toeneemt.

De oorlogen in onder meer Oekraïne, Myanmar en Sudan duurden voort. De oorlog tussen Israël en Hamas maakt en maakte duidelijk wat de offers zijn voor de burgerbevolking, maar ook wat het betekent als het internationale systeem niet kan of wil interveniëren. Zoals ook in de andere oorlogen zijn de burgers en in het bijzonder vrouwen en kinderen dan vooral het slachtoffer.

Ons aandeel in internationale samenwerking is de blijvende versterking van het brede maatschappelijk middenveld in de landen waar de Partosleden werkzaam zijn. De organisaties die zij steunen zijn daar vertegenwoordigers voor hun eigen bevolking en samenleving. Zij zijn het die primaire hulp verlenen en in primaire levensbehoeften als eten, drinken, huisvesting, sanitair en onderwijs voorzien. Zij kunnen beoordelen wat er nodig is om rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid, democratie en gelukkig samenleven in hun landen te bevorderen. Ze houden hun samenleving bij elkaar.

In Nederland staat Partos voor de vraag hoe wij met onze leden onze achterbannen en de publieke opinie kunnen winnen voor dit verhaal. Er staat in de landen waar wij werken veel op het spel en ook in Nederland. De uitslag van de verkiezingen in november tendeeft naar het sluiten van de luiken, in de hoop het onder elkaar op te lossen. Dat dreigt een dure vergissing te worden. In een geglobaliseerde wereld wisselen we niet alleen veel economisch met elkaar uit, maar ook veel in termen van sport, cultuur, taal, innovatie, muziek en ontmoeting. Een wereld die vooruit wil, kan het niet stellen zonder die onderlinge (internationale) samenwerking. Daarvoor blijvend draagvlak vinden, juist in Nederland, is voor Partos een dure plicht en roeping. De toekomst van Partos, dat in 2024 20 jaar bestaat, zal zich dus concentreren op het belang van die internationale samenwerking en het draagvlak daarvoor.

In maart van het afgelopen jaar droeg Bart Romijn het stokje over aan zijn opvolger als directeur: Liana Hoornweg. We zijn blij met haar komst en over de werkwijze die zij gezamenlijk met het team heeft laten zien om onvermoeid voor de belangen van onze leden in te staan en met elkaar de discussie over de nabije toekomst van Partos en ons werk te voeren.

Hans Bruning
Voorzitter

Voorwoord van de directeur

Dit jaarverslag staat vol met prachtige resultaten, bereikt door Partos voor, door én met haar leden. De rode draad is dat alles wat we doen, in het teken staat om ontwikkelingssamenwerking betekenisvoller te laten zijn. Zelfs de discussie of we wel of niet de term Ontwikkelingssamenwerking moeten blijven gebruiken, wordt gevoerd in het kader daarvan. Dan zijn er de externe krachten die ons dwingen over deze vraag na te denken: evaluaties door IOB en OECD-DAC, de berichtgeving in de media over integriteitskwesties en natuurlijk de standpunten van de politieke partijen ten aanzien van ons werk. Het valt me op dat onze sector daardoor continu in beweging, en dus in ontwikkeling is.

Toen ik in maart 2023 begon bij Partos was er nog weinig aan de hand. We keken uit naar de Afrikastrategie die in Den Haag geformuleerd werd en waarvoor via Partos veel waardevolle input via de SP's geleverd was. En toen was daar ineens de Voorjaarsnota, waaruit bleek dat de kosten voor eerstejaars asielopvang uit het ontwikkelingsbudget zouden worden betaald. Bezuinigingen dus. Voor ons onacceptabel! En dus tuigden we een social mediacampagne met BN'ers op, schreven artikelen en gaven interviews aan Trouw, het Nederlands Dagblad, 1Vandaag en op Radio1. Allemaal in de hoop dat deze onfortuinlijke bezuinigingen teruggedraaid zouden worden. En tegen alle verwachtingen in, leek het erop dat we een voet tussen de deur hadden en er naar andere scenario's gekeken zou worden.

Dit lijkt allemaal zo lang geleden. Vlak daarna viel namelijk het kabinet. En sindsdien is het voor onze sector in rap tempo van kwaad tot erger gegaan. De campagne 'Kies voor en ander Klimaat' die we samen met andere maatschappelijke organisaties voerden was goed, maar vertelde een verhaal dat voor veel Nederlanders niet hun belevingswereld weerspiegelde. De uitslag van de verkiezingen is een treurig dieptepunt van het jaar 2023. Dat een rechts-extremistische partij de grootste partij van Nederland is geworden, blijft onwerkelijk. Voor onze sector is dit eigen-land-eerst sentiment helemaal niet gunstig, want bezuinigen op Ontwikkelingssamenwerking vinden deze partijen geen enkel probleem.

Op de achtergrond van al deze nationale beslommeringen spelen verscheidene conflicten wereldwijd, die in het jaar 2023 een opleving hadden die zijn weerga niet kent. Gaza, Oekraïne, Sudan, Ethiopië, Nagorno-Karabach, Syrië, Papua, Niger, Burkina Faso, Jemen, Zuid-Soedan, Myanmar, Democratische Republiek Congo, en ga zo maar door. In deze gebieden is er voor mensen geen vrede, geen perspectief, geen menswaardig bestaan. Ons werk wordt er niet eenvoudiger op en dan moeten we dus ook nog mensen in Nederland ervan overtuigen waarom het zo belangrijk is dat we ons werk kunnen blijven doen in noodsituaties, maar ook in andere omstandigheden op de lange termijn, meer preventief of helend.

Tegelijkertijd zien we bij onze leden (en hun achterban) een enorme veerkracht en een grote bereidheid tot samenwerken. Het engagement onder leden is voelbaar en dat doet deugd, want onze sector staat voor grote uitdagingen. De belangrijkste voor volgend jaar is wat Partos betreft dat we met elkaar blijven optrekken; samenwerken vanuit overtuiging dat alle organisaties ertoe doen en ons niet tegen elkaar laten uitspelen. In de Partos toekomstvisie die we in 2024 presenteren, blijven optimisme en overtuiging van de noodzaak van internationale samenwerking bovenaan staan. Wij gaan ervoor!

Liana Hoorneweg

Lobby en beleidsontwikkeling

De lobby voor onze gemeenschappelijke doelen (Coherentie, Maatschappelijk Middenveld, OS-budget, Klimaatrechtvaardigheid) is een belangrijke activiteit voor Partos. Door uitwisseling en het optrekken met leden op verschillende thema's maken we gezamenlijke proposities, zoals de reactie op de Rijksbegroting en verschillende beleidsdebatten. Op het gebied van beleidscoherentie voor ontwikkeling wordt samengewerkt met FMS en Woord & Daad onder de naam Building Change.

Lobby richting de Regering en de Tweede Kamer

2023 was een bewogen politiek jaar. Bij de Voorjaarsnota werden plots [enorme bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking](#) aangekondigd, als gevolg van de hoge projecties voor de eerstejaarsopvang van asielzoekers. Een kostenpost die aan het ontwikkelingsbudget mag worden toegerekend, maar die Nederland vervolgens ook uit dat budget dekt.

Met een collectieve inzet is de sector erin geslaagd het ongenoegen hierover te agenderen. Dit heeft uiteindelijk tot een aantal aangenomen moties, amendementen en toezeggingen geleid, maar de échte oplossing – een maximum aan asielkosten die uit het OS-budget gedekt worden – is naar een volgend kabinet doorgeschoven.

Uiteindelijk bleek de 'asielopvangcrisis' ook aanleiding om het kabinet te laten vallen en volgden in november Tweede Kamerverkiezingen. Onder hoge druk zijn in de zomer de verschillende politieke partijen voorzien van onze input. In veel programma's waren elementen hiervan terug te zien. Dat de PVV als klassieke OS-criticus bij deze [verkiezingen](#) de grootste werd, is niet hoopgevend en vergroot het belang van investeren in het politieke draagvlak van het brede midden. Dat zijn immers de partijen die in elke samenstelling nodig zijn om een meerderheid te vormen.

Belang maatschappelijk middenveld

De handelingsvrijheid van maatschappelijke organisaties, zowel uit onze achterban als in ontwikkelingslanden, is een van de speerpunten van de Partoslobby. In 2023 is begonnen met de voorbereidingen op de opvolger van de Power of Voices partnerschappen, die lopen tot en met 2025. Vanuit het Shift-the-Power-lab zijn aanbevelingen opgesteld over welke drempels die een powershift naar meer gelijkwaardige internationale partnerschappen in de weg staan. Daarnaast is op basis van een brede consultatie onder Partosleden een overzicht opgesteld van wat uit de huidige partnerschappen behouden zou moeten blijven en wat anders zou moeten. In 2024 loopt dit traject door, waarbij vanuit het ministerie in ieder geval nog een internetconsultatie verwacht wordt. Partos organiseert begin 2024 ook een eigen consultatiesessie.

Coherent beleid

Via de eigen lobby en via de coalitie [Building Change](#) (samen met Foundation Max van der Stoel en stichting Woord en Daad) zetten we ons in voor beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling. Dat betekent dat Nederlands beleid en handelen op het gebied van bijvoorbeeld belastingen, circulaire economie en internationale handel geen negatieve impact heeft op lage inkomenslanden. In januari 2023 organiseerde Building Change samen met Vice Versa en het ministerie van Buitenlandse Zaken het [Grote Coherentiedebat](#). Hier spraken zowel Tweede

Kamerleden als hoge ambtenaren over beleidscoherentie. Een paar maanden later verscheen de [Nationale SDG Rapportage](#), waarin Partos/Building Change het hoofdstuk over de (inter)nationale inspanningen van het maatschappelijk middenveld voor de SDG's schreef. Ook in de Tweede Kamer stond beleidscoherentie hoog op de agenda, onder meer in een commissiedebat in juli. Samen met onze Building Changepartners en verschillende leden schreven we een uitgebreide [lobbybrief voor de Kamer](#). In aanloop naar het commissiedebat publiceerden we ook een [onderzoek naar de gebrekkige uitvoering van de Toets Effecten Ontwikkelingslanden](#) (ook wel bekend als de SDG-toets). Hiermee wordt de impact van beleid op lage inkomenslanden inzichtelijk gemaakt. Tijdens de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen maakten we een uitgebreide [stemhulp](#) op coherentie-onderwerpen. Ook [interviewden](#) we afzwaaiende Kamerleden over hun inzet voor de SDG's, zowel in Nederland als elders ter wereld.

Lobbynetwerk & Politieke monitoring

In 2023 hebben we verschillende meetings georganiseerd voor het lobbynetwerk: een lobbytraining over de begrotingscyclus en een aantal Lobbynetwerkbijeenkomsten. En met onze maandelijkse lobbynieuwsbrief hielden we het brede netwerk op de hoogte van onze activiteiten. Verder hebben we in Building Change-verband verschillende leden betrokken bij onze lobby voor beleidscoherentie. Zo hebben we inhoudelijk de samenwerking opgezocht voor de [#AdopteerEenSDG](#)-campagne. Met onze wekelijkse Partos Politieke Monitor informeerden we onze leden over politieke ontwikkelingen rondom internationale samenwerking. Na de Tweede Kamerverkiezingen van november 2023 hebben we profielen van nieuwe Kamerleden die zich bezighouden met het dossier Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking aan de monitor toegevoegd. De profielen bevatten een overzicht van relevante moties, Kamervragen en andere Kameractiviteiten op het gebied van ontwikkelingssamenwerking van de betreffende politieke partij.

Europa

Tussen alle nationale bedrijven door, begonnen we ook met de voorbereidingen op de verkiezingen voor een nieuw Europees Parlement in juni 2024. Met diverse leden stelden we de input voor de verkiezingsprogramma's op die we deelden met de verschillende partijen. Sinds begin 2023 heeft Partos een EU-lobbygroep waarin leden maandelijks samenkomen om het EU-beleid ten aanzien van internationale samenwerking te beïnvloeden. Met de leden uit deze groep hebben we in 2023 kennismakingsgesprekken gevoerd met verschillende ambtenaren van het ministerie van Buitenlandse Zaken die zich bezighouden met EU-ontwikkelingssamenwerking, zowel in Den Haag als in Brussel. Ook hebben we met CONCORD, de Europese koepelorganisatie voor internationale samenwerking, onze zorgen over de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld bij EU-ontwikkelingsprojecten gedeeld met het ministerie. Minister Schreinemacher antwoordde met een brief waarin ze het belang van het maatschappelijk middenveld benadrukte.

Leren en innoveren

Onze leden werken samen met hun partners aan de effectiviteit van hun inzet. Zo hebben zij steeds aandacht voor kwaliteit, leren en innovatie. Naast de relevante thematische en landspecifieke kennis, delen zij een belang bij het gezamenlijk leren over rollen en strategieën van het maatschappelijk middenveld en over samenwerkingsvormen met aandacht voor lokaal eigenaarschap, duurzame resultaten en inclusiviteit. De sterk veranderende context van internationale samenwerking stelt bovendien hoge eisen aan het adaptief vermogen en de innovatiekracht van organisaties. In 2023 heeft Partos de leden en hun partners ondersteund in kwaliteit, leren en innoveren. Dit hebben we gedaan via een aantal leertrajecten, een co-creatieve (samen met leden en experts) en iteratieve methode met oog voor leer- en innovatiebehoefte van onze leden en hun partners. Hiermee hebben we de volgende resultaten hebben geboekt.

Strategische partnerschappen

Om kennisuitwisseling en leren tussen de Strategische Partnerschappen (SP) te faciliteren zijn er samen met leden in 2023 veel onlineactiviteiten georganiseerd voor een breed publiek. Naast thema's rondom lokalisatie, het versterken van het maatschappelijk middenveld en aanbevelingen voor het nieuwe SCS-beleidskader, lag er een sterke focus op Monitoren, Evalueren en Leren (MEL). Dit komt voort uit de leerbehoefte van veel MEL-medewerkers. Enerzijds heeft een serie sessies over de voorbereiding van de Mid Term Reviews (MTRs) organisaties geholpen dit beter te plannen en uit te voeren. Anderzijds is samen met BuZa een dialoog op gang gebracht tussen MEL-medewerkers van de SP en van BuZa, waardoor inzicht is gekregen in elkaars posities en standpunten.

“

“It was helpful to hear from other organisations on their approaches to the MTR and to also generally be in touch with PMEL colleagues so I know who I can get in touch with for other queries. I used some of the insights on research design to inform our own MTR. (...) Partos created a platform for partnerships to share and get to know each other – which then creates a basis for further informal collaboration.” About the SP MTR exchange session beginning of 2023

Data & Digitalisering

In 2023 hebben we nieuw leven geblazen in de Data & Digitalisering Community of Practice. Samen met een actieve groep leden doken wij in de wereld van opkomende technologieën, en belichtten wij de kansen en uitdagingen van digitalisering in ons werk. Dit deden we bijvoorbeeld in een sessie over [datavisualisatie](#) of de kick-offbijeenkomst *“preparing and transforming your organisation for the digital age”*. Een andere highlight dit jaar is de lancering van de [Digital Maturity Quick Scan](#) die wij samen met onze leden hebben ontwikkeld. Deze scan helpt organisaties om inzicht te krijgen in hun huidige status van digitale ontwikkeling; waar blink je in uit en waar liggen de kansen voor groei.

Verder hebben we een kick-start gemaakt op het thema Feministisch Monitoren, Evalueren en Leren (MEL). Samen met BuZa, verschillende consortia en meer dan 150 deelnemers zijn we in de principes en uitvoering gedoken. Met deze kerngroep hebben we hard gewerkt aan een rapport dat begin 2024 wordt gepubliceerd.

"We would like to use this tool for internal strategy development or use it in partnerships to test digital maturity/spark discussion, the plan is to perform a quick scan on various country offices, so we can identify, areas for improvement, and formulate a corresponding Digitalisation Action Plan, set targets, and use the quick scan again for periodic monitoring." Quote on the Partos Digital Maturity Tool

Nieuwe vormen van samenwerken

Data laat zien dat Partos internationaal een actieve aanjager is van de shift-the-power-movement. In 2023 heeft het Shift the Power Lab 2.0 diverse producten gelanceerd. De *Power Awareness Tool 2.0* werd succesvol getest door onze leden en internationale partners. Op dit moment wordt deze gedigitaliseerd. Het enige wetenschappelijke onderzoek over shift the power "[Where do we go from here?](#)" is afgerond. Er is een [policy paper](#) ontwikkeld met aanbevelingen aan het ministerie van Buitenlandse Zaken om het nieuwe beleidskader inclusiever en flexibeler te maken. Dit rapport wordt ondersteund door een uitgebreid interviewrapport '[Voices on Power](#)' met aanbevelingen van programmaleiders uit het Globale Zuiden.

Klimaatrechtvaardigheid

De Community of Practice (CoP) rondom klimaatrechtvaardigheid is eind Februari 2023 formeel als pilot van start gegaan. Het had als hoofddoel om te onderzoeken hoe internationale ontwikkelingsprogramma's duurzaam impact kunnen maken op het gebied van klimaatrechtvaardigheid. Inmiddels is het een levendige community met meer dan 40 organisaties die actief kennis delen en op zoek zijn naar kansen om samen te werken voor klimaatrechtvaardigheid. Na 8 sessies (4 fysieke middagsessies en 4 kortere online sessies) geven deelnemers aan meer kennis en input te hebben om klimaatrechtvaardigheid effectief te integreren in hun programma's en beleid. Ook hebben ze meer zicht op waar andere organisaties staan en eventuele mogelijkheden tot samenwerking.

In dit [position paper](#) staat in meer detail beschreven wat de activiteiten en impact van het werk rondom klimaatrechtvaardigheid zijn geweest in 2023.

"It (the CJ CoP) helps within our organisation to position ourselves: where do we stand in relation to other organisations? It allows us to reflect how we can build bridges between the various views towards a common goal. (...) The other side is that we are more aware on elements that we might have less experience in, allowing us to learn from others. It also helps to jointly collaborate with organisations on this topic. For example, this year we have facilitated various meetings together with organisation x for Dutch policy makers on the topic of food security."

Inclusie

Na vele actieve jaren hebben we besloten een andere invulling te geven aan de *Community of Practice Leave No One Behind*. Vanwege capaciteitsbeperkingen in de kerngroep en het Partosteam is besloten om de activiteiten stop te zetten en te zoeken naar een nieuwe manier om leden op een toegankelijke manier te betrekken. Tijdens het *Closing Event* blikken we terug op de CoP, hoe het begrip van *Leave No One Behind* in de afgelopen jaren is verschoven en waar nu kansen liggen.

Na zes inspirerende modules sluiten we het eerste jaar af van het *Diversity, Equity & Inclusion* (DEI) leertraject. Sinds februari 2023 zijn wij met meer dan 35 organisaties aan de slag gegaan om DEI sterker te verankeren in ons beleid, cultuur en leiderschap. Het resultaat? Meer dan 20 dynamische uitwisselingen over relevante thema's zoals beleid- en strategieontwikkeling, het meetbaar maken van diversiteit & inclusie, HR-beleid & welzijn tot aan antiracisme en inclusief leiderschap. Een van de deelnemers van het traject:

“

My intersectional perspective definitely benefited from these sessions. I think it also makes me more empathetic and open-minded than before. By regularly reporting on the sessions in my team, it has made colleagues also more aware of the need to champion DEI in their own work. Some colleagues want to set-up some wellbeing group and I think this kind of bottom-up initiative has been possible seeing how the DEI group develop).”

Leiderschap

In 2023 zijn we begonnen met de eerste activiteiten onder het leiderschapstraject voor bestuurders (CEO's). Wij hebben 3 intervisiegroepjes gevormd waarin in totaal 25 bestuurders samenkwamen om uitdagingen en adviezen met elkaar te delen. Hier zijn onder meer samenwerkingen uit voort gekomen tussen organisaties. Ook hebben wij *CEO meet-ups* georganiseerd over bijvoorbeeld inclusie en congruentie met Nederlandse achterban waarin verdieping wordt gezocht op relevante thema's voor bestuurders. Tot slot hebben wij de Toekomst Leiders-podcast en YouTube-serie afgerond die tot u toe meer dan 350 luisteraars heeft gehad.

Festival

In 2023 organiseerden wij alweer de 10^e en laatste editie van het Innovatie Festival. Samen met maatschappelijke organisaties, sociale ondernemers, onderzoekers, studenten en changemakers blikten we terug op de hoogtepunten van 10 jaar innovatie, en keken we vooruit naar de rol van innovatie voor een rechtvaardige, inclusieve en duurzame toekomst. Om deze mijlpaal te vieren, lanceerden we het [Impact Stories Magazine](#). Hierin delen onze leden inspirerende verhalen van sociale impact en innovatie. Het was een inspirerende dag, waarin we verschillende vormen van innovatie het podium kregen; Activisme en inclusie, nieuwe vormen van samenwerken, dialoog, digitale oplossingen, innovatie met woordkunst, muziek of dans. En tijdens een 10^e editie kon het laatste niet ontbreken! Wil je het festival opnieuw beleven? Bekijk onze [aftermovie](#) of lees de [terugblik](#) met een samenvatting van de verschillende sessies en optredens!

Communicatie en beeldvorming

In 2023 hebben we onze huidige communicatiestrategie onder de loep genomen en gekeken waar vernieuwing en optimalisering mogelijk is. Draagvlakversterking was daarbinnen een belangrijke prioriteit. De voorgenomen bezuinigingen in onze sector en de onverwachte verkiezingen hebben daarbij ook een extra impuls gegeven om nog meer een verbindende en aanjagende rol te pakken als het gaat om sector brede communicatie voor een sterkere positie van ontwikkelingssamenwerking.

Het vergroten van de betrokkenheid voor internationale samenwerking

We hebben in 2023 goed van ons laten horen. Toen uit de Voorjaarsnota bleek dat er flink op ontwikkelingssamenwerking bezuinigd zou worden, zijn we samen met onze leden een campagne gestart. Het filmpje waarin BN'ers oproepen om de bezuinigen anders in te steken leidde tot veel [media-aandacht](#). Liana was te gast bij [1Vandaag](#) kwam in verschillende tv- en radioprogramma's, en zelfs de Linda haalde onze statements aan. Even leek het erop dat we een overwinning hadden behaald met 3 van de 4 partijen die de bezuinigingen wilden terugdraaien, maar helaas viel het kabinet. Een volgende [verkiezingscampagne "Kies voor een ander Klimaat, stem voor rechtvaardigheid"](#) volgde, samen met vele leden, maatschappelijke organisaties en partners. We riepen burgers op om te stemmen vanuit medemenselijkheid en een duurzaam toekomstperspectief.

Naast deze campagnes, werkten we in 2023 aan het nieuwe [kernverhaal over ontwikkelingssamenwerking](#), het uitwerken van de [Issue-aanpak](#) voor lange termijn draagvlakversterking en het opbouwen van een kennisdossier op draagvlak en betrokkenheid. Tijdens de ALV in november is er goedkeuring gekomen om de issueaanpak verder uit te werken op klimaatrechtvaardigheid en migratie.

Samen leren over inclusieve communicatie

In 2022 zijn we gestart met de Community of Practice rond inclusieve communicatie. Hierin leren we met leden en partners over inclusief taal & beeldgebruik, inclusieve communicatieprocessen en productie van content. Hiervoor hebben we samen met de CoP en het Expertise Centre Humanitaire Communication (HuCom) gewerkt aan de ['Inclusieve Communicatiegids voor internationale samenwerking'](#). Deze gids bestaat uit drie delen die een geheel vormen, maar ook afzonderlijk gelezen en gebruikt kunnen worden: de Basisprincipes voor Inclusieve Communicatie, de Inclusieve woordenlijst en drie Future Briefs over de geschiedenis, representatie en productie van communicatie in onze sector. Samen biedt deze publicatie diepgang en reflectie om te leren over ethische, inclusieve en gelijkwaardige communicatie in internationale samenwerking.

“

Yes, (the CoP has led to concrete changes) in my own work practices, as I was able to deepen my knowledge in the opportunities and challenges of inclusive communication and use the learnings as guidelines in my everyday work.

Versterken van ledencommunicatie en onze verbindende rol

Als vereniging streven we naar actieve deelname en betrokkenheid van onze leden. Want samen werkt! In 2023 hebben we dat op verschillende manieren gedaan. Zo lieten we met de campagnes richting de politiek en de burgers van ons horen. We hebben als sector een eenduidig signaal afgegeven en veel samen met onze leden hierin opgetrokken. Partos had hierin een verbindende rol.

Daarnaast hebben we voor het 10^e Innovatie Festival [impact stories](#) van onze leden opgehaald en gedeeld in ons netwerk. Zo laten we zien wat 10 jaar innovatie in de sector voor impact heeft. Een ander punt om leden goed te informeren en te betrekken, was het opstellen van de [Engelstalige website](#), waardoor informatie nu breder en makkelijker in het Engels toegankelijk is. Ten slotte hebben we in 2023 ook onze huisstijl opgefrist zodat al onze communicatie-uitingen in dezelfde stijl zijn en daarmee beter herkenbaar zijn.

Kwaliteit en Organisatie

Partos ondersteunt haar leden ook bij het effectief organiseren van hun eigen werk. Zo helpen we onze leden om voorwaarden te schepen voor een goede organisatie. Dit doen onder de noemer Kwaliteit en Organisatie. Ook in 2023 was integriteit binnen organisaties een belangrijk issue waar veel aandacht aan is besteed. Daarnaast hebben we een MVO-handreiking ontwikkeld en is de Partos 9001 geüpdatet. Ten slotte kunnen onze leden via de Shared Services met korting gebruik maken van een aantal diensten waarmee wij afspraken hebben gemaakt.

Integriteit

Begin 2023 introduceerden Goede Doelen Nederland en Partos het [Stappenplan Integriteitssysteem](#). Deze is inmiddels zo'n 180 keer gedownload. Daarnaast hebben we, samen met een aantal leden en Goede Doelen Nederland, de [Roadmap Screening](#) herzien. De Roadmap vormt de basis voor de verplichte pre-employment screening van het ministerie van Buitenlandse Zaken (zie ook onder 'Kwaliteit'). Deze is via onze website bijna 250 keer gedownload.

In 2023 vonden er twee trainingen Morele Oordeelsvorming voor directeuren plaats en één voor integriteitsmedewerkers. Uit evaluaties blijkt dat 90% van de deelnemers de kennis direct in de organisatie heeft toegepast of van plan is dat te doen. Tijdens de [interactieve integriteitsbijeenkomst over samenwerken](#) gingen ruim 50 directeuren en integriteitsmedewerkers met elkaar in gesprek over diverse onderwerpen, waaronder ethisch leiderschap en integriteit in kleinere organisaties.

Kwaliteit

In augustus 2023 is de [Partos 9001-certificering](#) uitgebreid met een verplichte pre-employment screening. Deze verplichting sluit aan bij de wijzigingen in de *Organisational Risk and Integrity Assessment (ORIA)* van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Hierdoor krijgen leden die Partos 9001-gecertificeerd zijn een vrijstelling voor die ORIA. Naar aanleiding van de aanpassing hebben twee nieuwe leden, los van de 31 leden die de certificering al hebben, aangegeven het traject voor de certificering te beginnen. We verwachten dat in 2024 nog meer leden zich zullen aansluiten.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Maatschappelijk verantwoord Ondernemen (MVO) is wordt steeds belangrijker, niet alleen voor onze leden, maar ook voor Partos zelf. Begin 2023 hebben we een [herziende MVO Handreiking](#) uitgebracht. Deze handreiking helpt leden en andere geïnteresseerden met het vaststellen en uitvoeren van een alomvattend MVO-beleid met heldere doelstellingen en meetbare resultaten. Ook hebben we eind 2023 haar eigen MVO-beleid opgesteld. De uitvoering van het beleid is ook al in 2023 gestart, maar in 2024 zal dit grootschaliger worden opgepakt.

Shared Services

Via de [Shared Services](#) bieden wij inkoopvoordeel aan onze leden. In 2023 hebben we, op verzoek van een aantal leden, een nieuwe service opgenomen op het gebied van het inhuren van werknemers in het buitenland: onze leden kunnen met 20% korting gebruik maken van de Employer of Record-diensten van Papaya Global. In tegenstelling tot andere Shared Services sluiten leden rechtstreeks een overeenkomst met deze leverancier. Daarnaast hebben we een [handleiding voor het inhuren van werknemers in het buitenland](#) laten ontwikkelen.

Diversity Travel is onze nieuwe reisagent geworden en het contract met Turkish Airlines en Acolad (vertaalbureau) is vernieuwd.

Overige Shared Services zijn:

- CIBT-visumdiensten
- AON (zakelijke reisverzekering)
- Exterus (arbeid over de grens en internationale tewerkstelling)
- Juridische dienstverlening door diverse advocaten
- [Partos vacaturebank](#) (best bekeken pagina op onze website)
- Gimd (24/7 telefonische hulplijn)
- Alpina (korting op zorgverzekering voor werknemers van leden)
- AVG-Programma's (stappenplan voor implementatie AVG-wetgeving)
- De Nieuwe Gevers (abonnement voor inhuren professionals op gebied van o.a. marketing en strategie)

Vereniging

Governance

De voornaamste, formeel aansturende organen zijn de Algemene Ledenvergadering (ALV), het bestuur en de directie. Daarnaast dragen veelvuldige contacten met leden, alsook Nederlandse en internationale samenwerkingspartners bij aan keuzes van strategie en acties.

1. Missie Partos

Het doel van Partos is impactvolle ontwikkelingssamenwerking voor een inclusieve, vreedzame, rechtvaardige en duurzame samenleving voor iedereen. Daarbij ligt de focus op de armste en meest kwetsbare groepen en gebieden wereldwijd. De Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) vormen voor Partos het alomvattende en richtinggevend kader.

Partos streeft haar doel na door met wederzijds vertrouwen leden te verbinden, vernieuwen, versterken en te vertegenwoordigen. De drie waardenstrategieën innovatie, kwaliteit en focus vormen de benadering waarmee Partos haar doelen nastreeft. Continu zoekt Partos waar zij als branchevereniging het verschil kan maken, op basis van de kracht van diversiteit, kwaliteiten en bereidheid tot samenwerking van leden.

2. De doelen van Vereniging Partos zijn:

1. **Veerkracht** Partos en leden zijn effectief, innovatief en toekomstgericht.
2. **Integriteit** Partos en leden voeren een gedegen integriteitsbeleid met extra aandacht voor seksueel wangedrag en machtsmisbruik.
3. **Politieke stootkracht** Partos werkt samen met haar leden strategisch, gefocust en doelgericht richting de Tweede Kamer, overheid en andere stakeholders, met als resultaat coherent, goed gefinancierd en impactvol ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.
4. **Bewijsvoering** Partos en leden krijgen overtuigend bewijzen en verhalen van effectiviteit en innovatieve kracht van de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking over het voetlicht bij overheid, politiek, media en publiek.
5. **Actief draagvlak** Partos en leden bewerkstelligen een actief en breed draagvlak in de Nederlandse samenleving voor ontwikkelingssamenwerking.
6. **Civic Space** Partos en leden mobiliseren steun bij overheid, politici, bedrijfsleven en kennis- en financiële instellingen ter bescherming van de ruimte voor en inbreng door civil society (civic space) wereldwijd.
7. **Verbinding** Partos en leden fungeren als actieve, cruciale schakels in impactvolle samenwerkingsverbanden voor inclusieve, duurzame ontwikkeling.

Binnen onze kerntaken Leren en Innoveren, Communicatie en Beeldvorming en Lobby en Belangenbehartiging (en ondersteunende activiteiten voor bedrijfsvoering, inclusief Shared Services) waren alle activiteiten gericht op deze doelen. Voor een uitvoeriger verslag verwijzen wij naar de overzichten van activiteiten in eerdere hoofdstukken.

In de toekomstvisie, die momenteel wordt uitgewerkt, worden de missie en de kerndoelen opnieuw tegen het licht gehouden.

3. Algemene Ledenvergadering

Het hoogste orgaan binnen de vereniging is de Algemene Ledenvergadering (ALV), die een belangrijke rol speelt in de formele besluitvorming. De ALV vindt tweemaal per jaar plaats. Iedere lidorganisatie heeft hier stemrecht en kan meebeslissen over de koers van de vereniging. In principe wordt de ALV bijgewoond door de directeuren – of gevolmachtigde vervangers – van de lidorganisaties.

De ALV kwam in 2023 in april en november bijeen. Beide vergaderingen waren goed bezocht met meer dan 50 organisaties die deelnamen. Tijdens de voorjaarsvergadering keurden de leden zowel de jaarrekening als het jaarverslag van 2022 goed. Gastspreker Els Hertogen van het Belgische 11.11.11. vertelde een bevlogen verhaal over hoe haar organisatie aan het verstevigen van draagvlak werkt in Vlaanderen.

Tijdens de ALV van november 2022 sprak Lotte Prins van de Nederlandse Jeugdraad over de toekomst van jongeren en ontwikkelingssamenwerking. Ook werd de benoeming van Pepijn Gerrits (Oxfam Novib) als bestuurslid bekrachtigd. Verder keurden de leden het jaarplan voor 2024 (Actief Betrokken) goed. Tijdens deze ALV konden leden ook hun input leveren voor de Toekomstvisie. Door middel van een interactieve sessie stemden zij voor of tegen een aantal stellingen, die de toekomstige werkzaamheden van Partos (al dan niet) uitlichtten.

4. Algemeen

Het bestuur van Partos bestaat uit maximaal zeven leden, inclusief de voorzitter. De voorzitter is onafhankelijk en de bestuursleden zijn statutair directeur bij een lidorganisatie. De voorzitter wordt gekozen door het bestuur en zijn/haar benoeming wordt door de ALV bevestigd. Bestuursleden worden door de statutaire directeuren van onze lidorganisaties gekozen en door de ALV bevestigd. Zowel de voorzitter als de bestuursleden worden voor een periode van drie jaar gekozen. Zij kunnen zich eenmaal herkiesbaar stellen en dus maximaal zes jaar zitting hebben in het bestuur. Het bestuur ziet primair toe op de strategie en het jaarplan van Partos, alsook op het functioneren van de directeur van Partos. Jaarlijks houdt het bestuur een functioneringsgesprek met de directeur.

5. Bestuursontwikkelingen

In 2023 vond één bestuurswisseling plaats. Jacqueline Lampe, die stopte als directeur van RNW Media, is vervangen door Pepijn Gerrits, COO bij Oxfam Novib. Het bestuur vergaderde in 2023 vijf keer, inclusief één strategiesessie. Naast onderwerpen die op de agenda van de ALV stonden, besprak het bestuur onder meer de volgende zaken:

- Evaluatie jaarplan 2022
- Het lopende jaarplan 2023
- Bestuursmodaliteiten en -posities
- Toekomstvisie Partos
- Samenwerking met en beleidsbeïnvloeding richting het ministerie van Buitenlandse Zaken
- Uitkomst van de verkiezingen plus hoe nu verder?

Het bestuur heeft twee subcommissies: de auditcommissie en de remuneratiecommissie. De auditcommissie komt tweemaal per jaar bijeen en bespreekt de begroting, respectievelijk de jaarrekening, het treasury-beleid en de hoogte van de reserveringen.

De remuneratiecommissie komt minimaal eenmaal per jaar bijeen en draagt zorg voor de beoordeling van het functioneren en de beloning van de directeur. Bestuursvergaderingen worden door de medewerkers van Partos – onder coördinatie van de directeur- voorbereid

en van documentatie voorzien. De directeur woont alle bestuursvergaderingen bij. Afhankelijk van het onderwerp nemen op uitnodiging ook andere medewerkers deel aan de vergadering.

Verenigingsbestuur in 2023

Naam	Functie	Lid sinds	Lidorganisatie	Nevenfuncties
Hans Bruning	Voorzitter, Lid remuneratie-commissie	18-4-2019 (tweede termijn)	Onafhankelijk	→ Eigenaar van Hans Bruning Bestuursadvies
Jannemiek Evelo	Lid	21-4-2022	CHOICE for Youth and Sexuality	Geen
Rina Molenaar	Vice Voorzitter, Lid remuneratie-commissie	18-4-2019 (Tweede termijn)	Woord en Daad	→ Bestuurslid Prisma → Auteur Uitgeverij Jongbloed → Bestuurslid Vrienden van Leliezorg → Columnist Reformatorisch Dagblad → Auteur bij uitgeverij De Banier → Bestuurslid Vrienden van Ikazia
Erik Ackerman	Penningmeester, lid Audit Commissie	12-11-2020 (Eerste termijn)	Liliane Fonds	→ Directeur MIVA → Bestuurslid bij de Dutch Coalition for Disability & Development (DCDD)
Edwin Visser	Lid	12-11-2020	ZOA	Bestuurslid Dutch Coalition for Relief and Development
Jacqueline Lampe	Lid, Integriteit- en Vertrouwenspersoon, lid remuneratie-commissie	18-11-2021 (Tot 16-11-2023)	RNW Media	→ Lid Raad van Toezicht Openbare Bibliotheek Amsterdam → Toezichthouder en lid auditcommissie Human (vanaf 17 juni 2023)
Hans Heijdra	Lid, lid Auditcommissie	17-11-2022	SNV	Geen
Pepijn Gerrits	Lid	16-11-2023	Oxfam Novib	→ Represents Oxfam Novib as a shareholder in Triple Jump → Member of the CEO meeting of the Dutch Relief Alliance (DRA). → Chair of the Board of Supervisors of the Defend Democracy Foundation → Member of the board of the Window on Russia

Foundation (Raam op Rusland)

→ Treasurer of the Piet Gerrits Foundation

6. Directie Partos

Bart Romijn was sinds 1 februari 2014 in dienst als directeur van de Vereniging Partos en is per 15 maart 2023 vertrokken. De nieuwe directeur Liana Hoornweg, begon op 6 maart 2023 als directeur.

7. Partosteam

Het team van Partos bereidt het jaarlijkse werkplan voor en voert dit uit, na goedkeuring door de Algemene Ledenvergadering. De sfeer op kantoor is open en inclusief. Lijnen zijn kort en de medewerkers en teams werken kerntaak- en projectgericht. Iedere twee weken is er een teamoverleg om de activiteiten op elkaar af te stemmen en samenwerking te optimaliseren. De directeur en de hoofden van de kerntaken (Leren & Innovatie, Belangenbehartiging & Beleidsbeïnvloeding, en Communicatie & Beeldvorming) stemmen wekelijks op hoofdlijnen de activiteiten af. Tweemaal per jaar vinden functioneringsgesprekken plaats en binnen het team én binnen het bestuur is een vertrouwenspersoon benoemd.

8. Kernteam

Het kernteam bestond in 2023 uit de volgende medewerkers:

Alexander Medik	Manager Leren & Innoveren
Bart Romijn	Directeur (tot 16 maart 2023)
Erika van Heeringen	Communicatieadviseur
Frederique Been	Impact facilitator
Gigi Ong-Alok	Facilitator Innovatie
Koos de Bruijn	Manager Belangenbehartiging & beleidsbeïnvloeding
Liana Hoornweg	Directeur (vanaf 6 maart 2023)
Marion van der Knoop	Financiën en HRM
Mariska Keizer	Officemanager, integriteitsmedewerker en Shared Services
Marleen Kooij	Officemanager
Niels Hoogerheijde	Politiek analist
Sera Koolmees	Senior communicatieadviseur
Sonja Bleeker	Learning facilitator
Stella Roos Peters	Coördinator Festival (van 23 mei tot 25 november)

9. Werkweek en ziekteverzuim

Partos kent een 36-urige werkweek. Het bureau telde op 31 december 2023 12 medewerkers (10,56 fte). Het ziekteverzuim is ten opzichte van 2022 met 4,5% gestegen naar 6,38%. Er waren in 2023 langdurig zieken die einde van het jaar weer volledig hersteld waren.

10. Personeelsbeleid

Bij aanstellingen van nieuw personeel kijken we naar de meest geschikte kandidaat. Er wordt vooralsnog geen voorkeursbeleid gevoerd, maar de verhouding man/vrouw/x, jong/oud en diversiteit staan wel degelijk op het netvlies. In advertenties wordt altijd aangegeven dat

Partos ernaar streeft om een inclusieve werk- en leeromgeving te creëren en vraagt enthousiaste mensen die niet aan de voorwaarden voldoen, zich welkom te voelen om te reageren. In het kader van verbetering van het kwaliteitsmanagement hebben we ons personeelsbeleid doorontwikkeld en vastgelegd in een Personeelsgids.

Qua salarissen volgen we de indexering van de salarisschalen van de CAO Sociaal Werk, maar passen we geen jaarlijkse periodiek uit die schalen toe. Voor de salarisopslag is een salariegroei-model ontwikkeld in samenwerking met Human Capital Group.

11. Duurzaamheid

We streven ernaar, waar mogelijk, bij te dragen aan een duurzame bedrijfsvoering. Zo kiezen we altijd voor de groene variant van kantoorartikelen, is het papier recyclebaar, worden plastic afval en papier apart ingezameld en kantroomaterialen afgevoerd naar een recyclestation. We stimuleren het gebruik van openbaar vervoer. Ook proberen we zoveel mogelijk online of telefonisch te overleggen, in plaats van fysieke bijeenkomsten. Een groot deel van de bijeenkomsten vond online of hybride plaats. In 2023 hebben we ons eigen beleid en praktijk getoetst aan de hand van de nieuwe inzichten en tips & tricks van de MVO-Handreiking. Hieruit is een actieplan voortgekomen dat wordt opgevolgd.

12. Ledenmanagement

Het kernteam en de bestuursleden hebben regelmatig contact met onze leden. Dit gebeurt onder meer via de twee jaarlijkse ledenvergaderingen, werkbezoeken, bijeenkomsten van werkgroepen, conferenties en via allerhande samenwerkingsactiviteiten. Door aanwezig te zijn en met leden in gesprek te gaan, slaag het team erin een vinger aan de pols te houden en relevante trends en ontwikkelingen te duiden en te delen. In 2023 vond een breed ledenonderzoek plaats. Hieruit blijkt dat de ledentevredenheid nagenoeg hetzelfde is als voorgaande jaren.

Naast de ledenwaarderingsonderzoeken die we eens per twee jaar uitvoeren, doen we veelvuldig een evaluatie op verschillende momenten en voor verschillende onderwerpen onder leden. Zie hiervoor ook de verslaglegging van de kerntaken.

13. Integriteit

Sinds 2020 is er een door het team en bestuur geaccordeerde interne gedragscode. Er is een interne integriteitsfunctionaris, die tevens de Partoswerkgroep integriteit begeleidt, en er is een extern meldpunt. In 2023 hebben onze medewerkers een training Morele Oordeelsvorming gevolgd. Ook nemen ze regelmatig deel aan interne moreel beraden. Naar aanleiding van de uitkomst van deze beraden is de interne gedragscode aangevuld.

Noch binnen het team, noch bij het bestuur en het externe meldpunt zijn integriteitsissues gemeld in 2023. Uit een enquête onder de werknemers blijkt dat de kennis van de integriteitsprocedure op enkele punten verbetering behoeft. In 2023 is er een begin gemaakt met het nauwkeuriger uitschrijven van die procedure. Hier gaan we in 2024 mee verder waarna deze onder de aandacht van de werknemers zal worden gebracht.

14. Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid

In 2023 is er ook een Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid (DIG) Taskforce opgezet binnen Partos om duurzame stappen te zetten richting een DIG-beleid en inclusievere werkomgeving. Tijdens de kick-off meeting zijn de eerste prioriteiten in kaart gebracht, en die zullen in 2024

verder worden uitgewerkt. Daarnaast hebben 7 medewerkers deelgenomen aan een anti-racisme workshop van de Racial Equity Index in de Black Archives in Amsterdam. Dit was ook een onderdeel van het [Diversiteit & Inclusie leertraject](#) wat binnen de Partos Innovation Hub aan het netwerk wordt aangeboden.

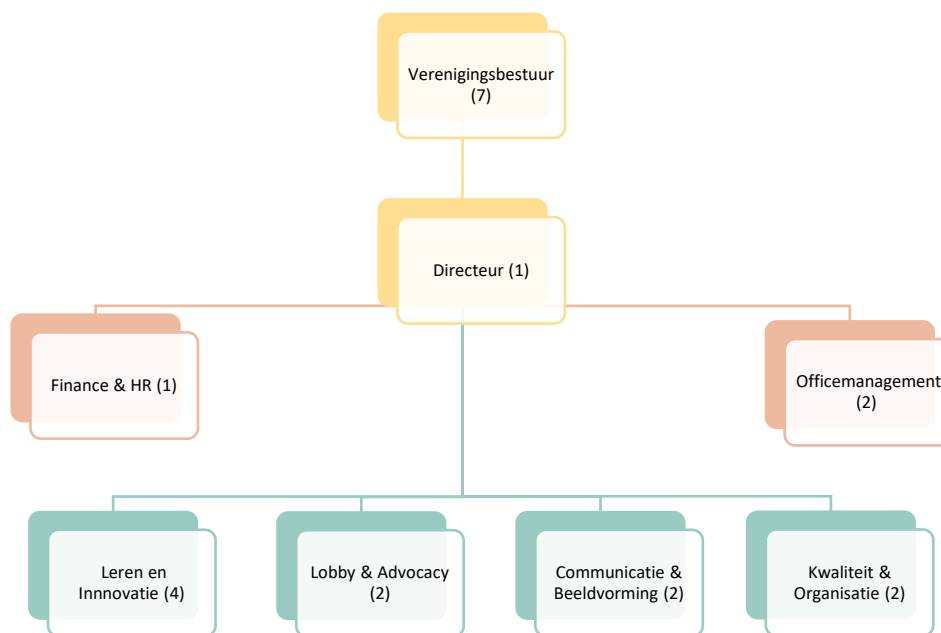
Risicobeheer

Van de elk half jaar geactualiseerde risico's is het vooral de werkdruk en het ziekteverzuim dat een risico vormde in 2023. Het verminderen van werkdruk door regelmatig niet op verzoeken in te gaan of minder activiteiten te ontplooiën, blijft daarom in 2023 een belangrijk intern aandachtspunt. Het bestuur heeft kennisgenomen van de risicomaatregelen en is van mening dat de controle van Partos van het risicosysteem en de risico's toereikend is.

Klachtencommissie

De klachtencommissie ontving in 2023 één klacht over een lidorganisatie. Deze is momenteel nog in behandeling.

Organogram

Bedrijfsvoering

In 2023 is een onderzoek ingesteld naar de bedrijfsprocessen van Partos. Dit onderzoek beveelt een aantal maatregelen aan om tot een betere bedrijfsvoering te komen. Onderdeel hiervan is het aanstellen van een hoofd bedrijfsvoering in 2024. Het doel van het verbeteren van de bedrijfsvoering is een meer gestroomlijnde organisatie, waardoor meer grip op de financiën, de werkdruk en het ziekteverzuim kan worden gerealiseerd.

Ledenlijst 2023

De ledenlijst was redelijk stabiel, aan het einde van 2023 had Partos 108 leden. Hieronder staat het gehele overzicht. De nieuwe leden van 2023 zijn:

- Stichting Via Don Bosco Nederland
- CINOP Global, Stichting Homeplan
- Stichting PUM
- YOBA for Life Foundation
- Vereniging Panel Reform International

Compleet overzicht van alle leden in 2023

1. 100 Weeks Nederland	37. IUCN Nederlands Comité
2. ActionAid Nederland	38. KarunaNL Foundation
3. Aflatoun	39. Kerk in Actie
4. Aidsfonds	40. Kinderpostzegels Nederland, Stichting
5. Akvo Foundation	41. KIT Royal Tropical Institute
6. AMREF Flying Doctors	42. KNVB Worldcoaches
7. Aqua for All	43. Leger des Heils
8. Both ENDS	44. Leprastichting
9. CARE Nederland	45. Leprazending, Stichting
10. Centre for Safety and Development	46. Liliane Fonds
11. Choice for Youth & Sexuality	47. Macheo Nederland, Stichting
12. Cinop Global	48. Mama Cash
13. CNV International	49. Max Foundation
14. Cordaid	50. Medisch Comité Nederland-Vietnam
15. Dutch Coalition on Disability and Development	51. Mensen met een missie
16. Defence for Children	52. Mercy Corps Netherlands
17. DOEN, Stichting	53. Milieudefensie, Vereniging
18. Dokters van de Wereld	54. Mondiaal FNV
19. Dorcas	55. Nederlands Helsinki Comité
20. Edukans, Stichting	56. NEDWORC
21. Fairfood	57. Netherlands Food Partnership (voorheen Agri-ProFocus)
22. Fair Wear Foundation	58. NIMD
23. FICDD Christenunie	59. ONE
24. Friends of the Earth International	60. Oxfam Novib
25. Foundation Max van der Stoel	61. PAX
26. Free Press Unlimited	62. Penal Reform International
27. GPPAC Foundation	63. Plan International Nederland
28. Habitat Nederland	64. Prisma
29. HealthNet TPO	65. PSI Europe, Stichting
30. Heifer Nederland, Stichting	66. PUM
31. Het Nederlandse Rode Kruis	67. Radio la Benevolencija
32. Hivos	68. Red een Kind, Stichting
33. Homeplan, Stichting	69. Right to Play, Stichting
34. ICRA (International Centre for development-oriented Research in Agriculture)	70. RNW Media
35. IJMNL (International Justice Mission Nederland)	71. Rutgers, Stichting
36. IRC, Stichting	72. Save the Children Nederland
	73. Schone Kleren Campagne

74. SeeYou Foundation	92. VSO Nederland
75. Simavi, Stichting	93. WageIndicator Foundation
76. SNV	94. War Child
77. Solidaridad Nederland, Stichting	95. WECF Nederland
78. SOMO	96. Wemos
79. SOS Kinderdorpen	97. Wereldkinderen
80. Sympany+	98. Wetlands International
81. Tearfund Nederland	99. Wilde Ganzen, Stichting
82. Terre des Hommes	100. WO=MEN
83. The Hague Academy for Local Governance	101. Women Win
84. The Hunger Project	102. Woord en Daad, Stichting
85. Transnational Institute	103. World Vision Nederland, Stichting
86. Tropenbos International	104. WWF - NL (Wereld Natuur Fonds)
87. Unicef	105. Yoba for Life Foundation, Stichting
88. Unoy Peacebuilders	106. Young Africa International
89. Vastenactie	107. Young in Prison
90. VIA Don Bosco Nederland, Stichting	108. ZOA, Stichting
91. Volunteer Activists, Stichting	

Aan het einde van 2023 hebben er ook 5 leden opgezegd:

- KNVB Worldcoaches
- Young in Prison
- KarunaNL Foundation
- Aqua for All
- Defence for Children

Begroting 2024

Goedgekeurd in de ALV van 16 november 2023:

	Begroot 2024	Begroot 2023	Realisatie 2022
Baten			
Contributies	837.500	793.000	727.239
Overige baten	586.200	634.100	773.734
Totale baten	€ 1.423.700	1.427.100	1.500.973
Lasten			
Personeelskosten	532.200	512.700	503.754
Algemene kosten	159.000	139.200	156.647
Activiteitskosten	782.100	812.200	787.792
Totale lasten	€ 1.473.300	1.464.100	1.448.193

Financieel Jaarverslag 2023

Jaarrekening.....	23
Balans per 31 december 2023	23
Staat van Baten en Lasten	24
Toelichting op de balans.....	25
Niet in de balans opgenomen verplichtingen.....	30
Toelichting op de staat van baten en lasten	30
Overige gegevens.....	33
Gebeurtenissen na balansdatum	33
Vastgesteld door het Bestuur van de Vereniging Partos	34

Jaarrekening

Balans per 31 december 2023

Na voorgestelde bestemming van het resultaat

Activa	ref.	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa	4	33.313	34.766
Vorderingen	5	62.664	39.967
Liquide middelen	6	649.288	693.839
Totaal activa	€	745.265	766.573

Passiva	ref.	31-12-2023	31-12-2022
Fondsen en Reserves	7	573.271	545.703
Kortlopende schulden	8	171.994	220.870
Totaal passiva	€	745.265	766.573

Staat van Baten en Lasten

Baten	ref.	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
Contributies	9	814.175	793.000	727.239
Overige baten		741.663	634.100	773.734
Financiële baten	14	2.039	0	0
Totale baten	€	1.557.878	1.427.100	1.500.973

Lasten	ref.	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
Personeelskosten	10	514.649	512.700	503.754
Algemene kosten	11 & 12	173.040	139.200	156.647
Activiteitenkosten	13	842.621	812.200	787.792
Totale lasten	€	1.530.310	1.464.100	1.448.193

Resultaat	€	27.568	-37.000	52.780
------------------	----------	---------------	----------------	---------------

Resultaatverdeling

Toevoeging Continuïteitsreserve		27.568	-	12.780
Ottrekking Continuïteitsreserve			-	
Toevoeging Bestemmingsreserve Onderzoek			-	40.000
Ottrekking Bestemmingsreserve Onderzoek		-85.000	-37.000	
Toevoeging Leren & Innoveren		85.000	-	
Ottrekking Leren & Innoveren			-	

Resultaat na mutaties fondsen en reserves €		0	0	0
--	--	----------	----------	----------

Toelichting op de balans

1. Algemeen

Deze jaarrekening laat de balans en resultaten zien van de Vereniging Partos.

Doelstelling

De Vereniging Partos heeft ten doel (Statuten, artikel 2):

1. de vertegenwoordiging en behartiging van de gemeenschappelijke belangen van haar leden en de branche Particuliere Organisaties voor Internationale Samenwerking;
2. het stimuleren van de kwaliteitsversterking, waaronder professionalisering van de branche;
3. het ondersteunen van de leden en derden in hun bedrijfsvoering, waaronder het aangaan van collectieve arbeidsvoorwaarden en het aanbieden van diensten tegen vergoeding, een en ander in de ruimste zin van het woord;
4. het onderhouden van goede betrekkingen namens de leden met belanghebbende partijen in de omgeving van de branche van Nederlandse particuliere organisaties werkzaam op het gebied van internationale samenwerking;
5. het bevorderen van een positieve beeldvorming over de branche;
6. de vergroting van de maatschappelijke erkenning van en waardering voor de branche.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld volgens de richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (RJK) Richtlijn C-1: kleine Organisatie – zonder winststreven.

De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen die verwijzen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. Voor een goede vergelijking met voorgaande jaren zijn de doorbelaste personeelskosten voor het Programma Leren & Innoveren sinds 2021 in de begroting opgenomen onder de personeelskosten Partos. Het bedrag wordt in de activiteitenkosten onder het Programma Leren & Innoveren doorbelast.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat de activa in gebruik worden genomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat de activa in gebruik worden genomen. De immateriële activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, of lagere bedrijfswaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de nominale waarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit direct opeisbare banktegoeden.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het jaar. Baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Batenverantwoording

Baten uit contributies worden geheel toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Overige baten worden verantwoord voor zover deze in het boekjaar gerealiseerd zijn.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

Vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van de aanschaf. De volgende afschrijvingspercentages zijn gehanteerd:

- Verbouwingen 20% per jaar
- Inventaris (inclusief hardware) 33% per jaar
- Software 33% per jaar

De aanschaf van vaste activa tot € 1.000,- per stuk wordt volledig als kosten geboekt in het jaar van aanschaf.

De afschrijvingen op vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en gesaldeerd. Rente die op voorschotten wordt ontvangen of in rekening is gebracht (negatieve rente) wordt afgeboekt van de baten.

4. Materiële en immateriële activa

	<i>Verbouwingen</i>	<i>Inventaris</i>	<i>Software</i>	<i>Totaal</i>
Stand per 1 januari 2023				
Aanschafwaarde	41.008	36.501	28.655	106.164
Cum. afschrijvingen	39.927-	10.626-	20.846-	71.399-
Boekwaarden	1.081	25.875	7.810	34.766
Mutaties				
Investerings	5.285	12.368	-	17.653
Desinvesterings	-	7.088-	-	7.088-
Afschrijvingen	1.689-	11.906-	5.510-	19.105-
Afschrijvingen desinvesterings	-	7.088	-	7.088
Saldo	3.595	462	-5.510	-1.453
Stand per 31 december 2023				
Aanschafwaarde	46.293	41.780	28.655	116.728
Cum. afschrijvingen	41.617-	15.444-	26.355-	83.415-
Boekwaarden	4.677	26.336	2.300	33.313
Afschrijvingspercentages	20%	33%	33%	

5. Vorderingen

		31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren		16.601	9.833
Vorderingen vooruitbetaald		32.234	11.272
Overige vorderingen		12.119	8.803
Te vorderen omzetbelasting		1.710	8.059
<i>Subtotaal overige vorderingen</i>			
Totaal Vorderingen	€	62.664	37.967

Toelichting op vorderingen

Vorderingen vooruitbetaald betreft, naast vooruitbetaalde huur en verzuimverzekering 1^e kwartaal 2024, het tweede deel van de factuur voor de toekomstvisie ad € 20.000,-. Het bedrag op overige vorderingen bestaat onder andere uit een waarborgsom van de huur en nog te ontvangen rente op de spaarrekening.

6. Liquide middelen

		31-12-2023	31-12-2022
Triodos R.C.		48.027	205.783
ASN Sparen		300.603	99.934
Rabo R.C.		658	98.648
Rabo Bonus sparen		300.000	289.475
Totaal	€	649.288	693.839

Toelichting op liquide middelen

Partos beschikt over betaalrekeningen bij de Triodos Bank en de Rabobank. Naast deze rekeningen heeft Partos bij de ASN en Rabobank spaarrekeningen. Alle gelden zijn direct opeisbaar. Partos heeft geen gelden belegd in aandelen of iets dergelijks. Het beleid is vastgesteld na een risicoanalyse van het bestuur waarbij gelden deels bij ideële banken en deels bij een systeembank zijn geplaatst.

7. Reserves en fondsen

Het resultaat wordt als volgt verdeeld:

Bestemmingsreserve Onderzoek: deze bestemmingsreserve wordt opgeheven en het saldo hiervan wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Leren en Innoveren omdat er inhoudelijk een overlap is.

Bestemmingsreserve Leren en Innoveren: het saldo vanuit de bestemmingsreserve Onderzoek wordt met € 85.000,- verhoogd, waarmee het totale saldo € 110.000,- bedraagt.

Voor de afronding van de toekomstverkenning in april 2024 wordt € 20.000,- gereserveerd. Tevens wordt een niet begroot deel van plusminus € 20.000,- aan extra inzet op communicatie en bedrijfsvoering gefinancierd uit deze bestemmingsreserve.

In 2024 vinden de Europese Verkiezingen plaats waar budget voor vrijgemaakt kan worden. En heeft 2023 ons geleerd dat er gezien de politieke ontwikkeling in Nederland budget beschikbaar moet zijn voor samenwerking met de leden.

Tevens staat de verdere ontwikkeling van de website nog steeds in de planning.

Het positieve resultaat ad € 27.368,- wordt toegevoegd aan de continuïteitsreserve zodat Partos voldoende middelen heeft om aan haar verplichtingen te voldoen.

Uitgangspunten bij de verdeling zijn:

- De bestemmingsreserve Leren & Innoveren dient ter financiering van onderzoeken, zoals draagkrachtversterking, de toekomstverkenningen en verdere ontwikkeling van de nieuwe website.

De auditcommissie van het Partos-bestuur heeft op 28 februari 2013 het richtbedrag voor de continuïteitsreserve vanaf 31 december 2012 vastgesteld op: de jaarhuur van de huisvesting en vijf maanden salaris van het vaste personeel dat de facto neerkomt op € 444.000,-.

Het verloop van het Eigen Vermogen gedurende 2023 is als volgt:

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekkingen (uitgaven)	Mutatie 2023	Saldo per 31-12-23
Continuïteitsreserve	435.703	27.568	0	27.568	463.271
Bestemmingsreserve Onderzoek	85.000		-85.000	-85.000	0
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren	25.000	85.000	0	85.000	110.000
Totaal	€ 545.703	112.568	-85.000	27.568	573.271

8. Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren	16.933	74.906
Afdracht loonheffingen	50.100	43.449
Afdracht Pensioenfonds	10.632	-
Vakantiedagen	27.788	15.541
Programma Leren & Innoveren	35.441	45.752
Overige schulden en overlopende passiva	17.991	30.091
Loopbaanbudget	13.108	11.131
Totaal	€ 171.993	220.870

Toelichting op Programma Leren & Innoveren

Dit programma wordt medegefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken en is in 2020 goedgekeurd voor de periode 2021-2025.

Toelichting op overige schulden en overlopende passiva

Dit bedrag betreft grotendeels de opgenomen kosten voor de accountant betreffende de controle van de jaarrekening 2023.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichtingen

Vanaf 2015 heeft Partos een nieuw vierjarig contract getekend, einde looptijd december 2018. Deze overeenkomst wordt vervolgens voortgezet voor een aansluitende periode van telkens 1 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 44.000,-.

Toelichting op de staat van baten en lasten

9. Baten

Baten	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
Contributies	814.175	793.000	727.239
	814.175	793.000	727.239
Overige opbrengsten			
Trainingen en bijeenkomsten	55.676	37.600	85.127
Programma Leren & Innoveren (toerekening)	602.511	592.200	666.150
Shared Services	4.876	4.300	22.457
Ontvangen bijdragen aan campagnes	78.600		
	741.663	634.100	773.734
Totale baten	€ 1.555.838	1.427.100	1.500.973

Contributie en Partos-ledenadministratie

Per einde 2023 waren er 108 leden (inclusief 6 aanmeldingen en 5 opzeggingen).

Toegetreden leden in 2023 zijn: Stichting Via Don Bosco Nederland, CINOP Global, Stichting Homeplan, Stichting PUM, YOBA for Life Foundation, Vereniging Panel Reform International.

De organisaties die opgezegd hebben per einde 2023 zijn: KNVB Worldcoaches, Young in Prison, Karuna NL Foundation, Aqua for All en Defence for Children.

Bijdragen trainingen en bijeenkomsten

Dit betreft de bijdragen aan PME-cursussen, Trainingen Morele Oordeelsvorming en het Partos Innovatiefestival.

Shared Services

Betreft deels de bijdragen van leden ter vergoeding van de beheerkosten voor het contract met Diversity Travel 2023 waar 29 leden aan deelnemen.

Ontvangen bijdragen campagnes

Deze bijdragen betreffen de acties 'Stop bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking' in de zomer 2023 en de verkiezingscampagne in het najaar. Deze acties waren in samenwerking met een aantal leden en andere maatschappelijke organisaties.

10. Personeelskosten

	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
Brutolonen	666.161	633.050	621.399
Sociale lasten en premies	163.801	202.700	142.525
Doorberekende loonkosten Programma	-408.495	-400.000	-341.795
Leren & Innoveren			
Reiskosten	16.531	19.500	9.859
Deskundigheidsbevordering	4.981	11.000	5.213
Inhuur personeel	30.335	-	-
Ontvangen ziekengelden	-7.994	-	-7.950
Personeelsverzekering Verzuim	7.254	16.000	12.592
Overige personeelskosten	42.075	30.500	61.911
Totaal	€ 514.649	512.750	503.754

Toelichting op personeelskosten

Er zijn in 2023 zeven stagiaires actief geweest, ieder voor ongeveer een half jaar. Eind 2023 waren twaalf medewerkers in dienst, in totaal 10,56 FTE (2022: 10,56 FTE). In 2023 gingen 2 medewerkers uit dienst. De ontstane vacatures, waarvan 1 vast en 1 tijdelijk werden opgevuld door 2 nieuwe medewerkers. Partos volgt met de salarissen de CAO Sociaal Werk wat in juli 2023 resulteerde in een indexatie van 7%.

Het ziekteverzuim in 2023 valt met 6,38% hoger uit dan in 2022 – 1,81%. Eind 2023 waren de langdurige zieken volledig hersteld.

Vergoeding directie en bestuur in 2023

	A. Romijn t/m 15 maart	L. Hoornweg v.a. 6 maart
Aantal uur per week	36	36
Brutoloon	21.258	90.174
Sociale lasten	959	9.334
Pensioenbijdrage werkgever	-	9.933
Totaal	22.217	109.441

De directie werd gevormd door de heer A. Romijn voor de periode januari t/m 15 maart. Vanaf 6 maart heeft L. Hoornweg het stokje overgenomen. Het bruto maandsalaris bedraagt € 8.036,- (na indexatie in juli). In 2022 bedroegen de salariskosten van de directie € 105.061,-. Het bestuur is onbezoldigd.

11. Huisvestingskosten

	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
Huur en servicekosten	42.638	47.000	39.776
Ondersteunende diensten	4.989	6.000	5.253
Kleine aanschaffingen	696	1.500	559
Overige huisvestingskosten	1.720	-	1.582
Afschrijvingskosten	19.105	13.700	8.545
Totaal	€ 69.148	68.200	55.716

12. Algemene beheerkosten

	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
Bestuurskosten algemeen	2.831	1.500	1.380
Kosten ALV	10.678	8.000	20.831
Vergaderkosten	-	500	1.369
Representatiekosten	385	1.000	1.275
Automatiseringskosten	49.127	27.000	18.670
Administratiekosten	118	1.000	200
Accountantskosten	16.919	13.500	14.415
Advieskosten	3.021	2.000	23.994
Overige	20.813	16.500	18.797
Totaal	€ 103.892	71.000	100.931

Toelichting op de automatiseringskosten

In 2023 heeft Partos haar ICT volledig uitbesteed. De kosten hiervoor waren bij het opmaken van de begroting 2023 nog niet bekend. De inrichting bij de dienstverlener bedroeg ruim € 14.000,-. Daarnaast heeft Partos een boete ontvangen in verband met een te late opzegging van de uitbesteding van de salarisadministratie bij Visma Raet.

13. Activiteiten

	werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
Lobby & Advocacy	11.432	13.000	17.942
Trainingen, bijeenkomsten, Innovatiefestival	26.078	28.000	55.550
Communicatie	15.342	16.000	12.893
Kwaliteit, kennis & Effectiviteit	4.667	5.000	4.049
Deelname CONCORD	8.500	8.500	8.500
Onderzoek (draagvlak)	26.499	27.000	-
Ledenwaarderingsonderzoek	10.800	-	-
Toekomstverkenning	27.568	8.000	-
Programma Leren & Innoveren	626.658	706.700	688.858
Kosten campagnes	85.077	-	-
Totaal	€ 842.621	812.200	787.792

Trainingen, bijeenkomsten en Innovatiefestival

Het 10^e festival vond plaats in oktober 2023 in Pakhuis de Zwijger te Amsterdam. Het programma Leren & Innoveren draagt hieraan bij.

Onderzoek, ledenwaarderingsonderzoek en toekomstverkenning

Er is een onderzoek naar draagvlak uitgevoerd door de Issuemakers. In 2023 heeft de tweejaarlijkse ledenwaarderingsonderzoek plaatsgevonden en is in het najaar van 2023 gestart met het traject toekomstvisie dat in het eerste kwartaal van 2024 afgerond wordt.

Programma Leren & Innoveren 2021-2025

Dit programma wordt gesubsidieerd door BuZa en voor de periode 2021 tot en met 2025. Diverse activiteiten zijn uitgevoerd onder de verschillende thema's van het Programma Leren & Innoveren, waaronder Shift the Power, Strategische Partnerschappen, Climate Justice, Hope-based communication en Integrity. Daarnaast zijn er talrijke bijeenkomsten georganiseerd, waaronder het 10e Innovatie Festival.

		Uitgaven 2023 Programma L&I	Gedekt door subsidie Buza	Gedekt door eigen bijdrage Partos
Salariskosten		500.493	408.495	92.000
Activiteitenkosten		218.165	194.015	24.148
Totaal	€	718.658	602.510	116.148

De salariskosten gedekt door BuZa komen bij de personeelskosten terug als doorberekende loonkosten Programma Leren & Innoveren.

Kosten campagnes

In de zomer van 2023 is er een gezamenlijke actie geweest met een aantal leden om de voorgenomen bezuiniging op het ontwikkelingsbudget een halt toe te roepen.

Zoals bekend kwamen er vervroegde verkiezingen, en ook hier is gezamenlijk campagne gevoerd met een aantal leden en andere maatschappelijke organisaties. Partos heeft € 6.500,- bijgedragen.

14. Financiële baten

		werkelijk 2023	begroot 2023	werkelijk 2022
Bankrente ontvangen		2039	-	32
Totaal	€	2.039	-	32

Overige gegevens

Statutaire regeling bestemming overschot/tekort

De Algemene Ledenvergadering dient op grond van de statuten een besluit te nemen over de bestemming van het in een boekjaar behaalde overschot of tekort, op basis van een voorstel van het bestuur.

Voorstel bestemming resultaat 2023

Het bestuur stelt voor de over 2023 gemaakte resultaatverdeling als volgt toe te passen op de reserves en de fondsen.

Verdeling Reserves en Fondsen	A	B	C	D=B-C	E=A+D
	Saldo per 1-1-2023	Toevoeging	Onttrekkingen (uitgaven)	Mutatie 2022	Saldo per 31-12-2023
Continuïteitsreserve Partos	435.703	27.568	-	27.568	463.271
Bestemmingsreserve Onderzoek	85.000	-	- 85.000	- 85.000	-
Bestemmingsreserve Leren & Innoveren	25.000	85.000	-	85.000	110.000
Totaal	€ 545.703	112.568	- 85.000	27.568	573.271

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met significante gevolgen voor de jaarrekening.

Vastgesteld door het Bestuur van de Vereniging Partos

<p>Amsterdam, datum 2024* De directie,</p> <p>L. Hoornweg</p>	<p>Amsterdam, datum 2024 Voorzitter,</p> <p>J. Bruning</p>
<p>Penningmeester,</p> <p>E. Ackerman</p>	<p>Bestuurslid,</p> <p>R. Molenaar</p>
<p>Bestuurslid,</p> <p>P. Gerrits</p>	<p>Bestuurslid,</p> <p>E. Visser</p>
<p>Bestuurslid,</p> <p>J. Evelo</p>	<p>Bestuurslid,</p> <p>H. Heijdra</p>

Vereniging Partos, Ellermanstraat 18b, 1114 AK Amsterdam

*Origineel voorzien van handtekeningen in het archief van Partos.

CONTROLEVERKLARING

Goedgekeurde verklaring digitaal in archief van Partos.